

A càrrec de Vicent Pascual

*No tens pla per un diumenge de matí?
Vine't amb nosaltres i comparteix una
jornada cultural per a conèixer la
història del nostre poble*

Un projecte subvencionat per:

Organitzen:

www.elbarranc.net

PASSEJANT PER LA COMARCA

PAIPORTA

VISITA GUIADA

Centre històric de Paiporta

**Diumenge, 21 de maig a les 10:30 h a la
porta de l'Ajuntament**

PASSEJANT PER LA COMARCA

Paiporta és un municipi de la comarca de l'Horta Sud situat a 5 km al sud de la ciutat de València.

El barranc de Torrent o de Xiva n'és l'accident geogràfic més destacat, creua el terme de nord a sud llaurant un solc profund en la planura al·luvial sobre el qual s'estén el terme municipal de 3'9 km². Al segle XVIII l'historiador i botànic Josep Cavanilles va fer constar als seus escrits les dues bandes del barranc tan diferenciades per cultius d'horta i de secà.

L'etimologia del nom de l'actual població de més de 25.000 habitants i segons la toponímia seria d'origen romà, del nom llatí Pagus, que significa 'aldea', Proper Hortam, Pagi Portam, 'prop dels jardins', fent referència al lloc geogràfic. L'etimologia de la majoria dels noms dels pobles de l'Horta Sud són d'origen àrab, però d'altres evoquen arrels llatines o romanes.

Visita guiada

Serà al segle XVI, quan les dades històriques ens situen a Paiporta el Convent de Sant Joaquim i Santa Anna, fundat per l'ordre de Sant Agustí i referent religiós de pelegrinació, va exercir una gran influència en els llauradors de la comarca al llarg dels segles XVI, XVII i XVIII. A hores d'ara és un descampat.

D'una ermita hortolana, anomenada de Sant Jordi, i ben a prop de diverses alqueries, naixeria el 1591 la primera església de Sant Jordi, reconstruïda el 1754. Es tracta de l'edifici arquitectònic més antic de la població amb un estil de transició entre el barroc i el neoclàssic.

A finals del segle XIX i a la primera del XX, hi arriba la màquina de vapor que, juntament amb l'aparició dels pous-motors, transforma l'anomenat secà en terres de regadiu, introdueix canvis pel que fa als cultius tradicionals, propicia una bonança econòmica als llauradors i l'aparició d'una nova classe social que deixarà constància en l'arquitectura local. També per aquesta època (1927), s'hi inicia la industrialització amb la construcció de cinc rajolars, fàbriques de teixir seda i de mobles, i magatzems de fruites i verdures.

L'evolució arquitectònica de la comarca de l'Horta sud és semblant a la que podem trobar a Paiporta. La nostra casa tradicional de dues plantes amb teulada a doble vessant coberta de teules morunes ha anat transformant-se amb el pas del temps. Les façanes, des del segle XVIII a l'actualitat, han experimentat

Centre històric de Paiporta

canvis notoris en la seua fesomia: parets de barreja, parets emblanquinades, de rajola massissa caravista, de taulells revocats, policroma, modernista, historicista... Es tracta del nostre patrimoni arquitectònic, que cal protegir per a mantindre la identitat com a pobles de l'horta.

La importància del fang al poble es fa palesa amb el Museu de la Rajoleria, un exemple de tracte, consideració i respecte del patrimoni. El Rajolar de Bauset (1921) conserva la xemeneia, creació del mestre d'obra Abelardo Martínez i la seua quadrilla, així com d'altres de la comarca (Catarroja, Silla, Torrent, Quart de Poblet...) realitzades per diferents generacions de la família dels Ambrosios de Paiporta.

L'antic rajolar rememora el passat del poble i, a hores d'ara, reconvertit en el Museu de la Rajoleria, funciona com a sala d'exposicions i espai per a la celebració d'actes socials i culturals.

És una mostra molt representativa de l'arquitectura industrial comarcal.

